

Tilannepäivitys pk-yritysten reaaliaikaiseen taloustietoon perustuen 22.9.2023

Yhteenveto, Elokuu 2023

- Liikevaihto supistui elokuussa -2,9 % verrattuna edellisvuoden heinäkuuhun
- Alustava tieto syyskuusta ennustaa yli 6 % liikevaihdon supistumista verrattuna edellisvuoden syyskuuhun
- Taloustilanne kurittaa erityisesti rakentamista ja teollisuutta
- Palvelualat sekä kauppa edelleen kasvussa verrattuna edellisvuoteen
- Koulutusala piristynyt merkittävästi
- Ostovolyymit supistuivat edelleen muilla paitsi terveys- ja sosiaalipalvelut sekä kiinteistö- aloilla
- Keskimääräinen ostovelkojen kierto hidastunut hieman lisää
- Yritysten välinen kauppa jatkuu alhaisella tasolla
- Käteismyynti jatkuu ennätysellisen korkeana kaikilla seuratuilla aloilla
- Kaikkien alojen työtunnit edellisvuosia alemmalla tasolla

Pk-sektorin kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui elokuussa -2,9 %. Huolestuttavinta on kuitenkin syyskuun ennuste, joka on jopa -6 % verrattuna edellisvuoden vastaaviin kuukausiin. Se tosin saattaa vielä oleellisesti muuttua kuun vaihteen laskutuksen ansiosta.

Taloustilanne kurittaa yhä useampaa pk-yritystä, kun liikevaihdot ovat kääntyneet laskuun. Tämä

näky erityisesti yritysten välisessä kaupassa ja alihankintaketjuja edustavilla toimialoilla kuten teollisuus ja rakentaminen. Yritysten välisen kaupan aktiivisuuden mittari, ostolaskujen kappalemäärä, oli alhaisin koko tarkastelujaksolla alkaen vuodesta 2019. Erityisen huolestuttavaa on kuitenkin se, että lähetettyjen myyntilaskujen keskiarvo on korkeasta inflaatiosta huolimatta kääntynyt laskuun. Tämä tarkoittaa sitä, että pk-yritykset eivät ole pystyneet siirtämään inflaation vaikutusta omiin hintoihinsa.

Sen sijaan käteiskauppaa tekevät toimialat, kuten MaRa ja kaupan ala menestyvät, kun mittarina on avoimien myyntipisteiden käteismyynti. Arvoketjun loppupäässä inflaation vaikutus lieenee siirtynyt pitkälti kuluttajahintoihin, joka osaltaan nostaa käteismyyntiä.

Syyskuussa myös kaikkien alojen työtunnit olivat kääntyneet laskuun huolimatta siitä, meneekö alalla hyvin vai huonosti. Tämä yhdessä ostovolyymien pienentymisen kanssa on selvä indikaatio yritysten heikentyneistä tulevaisuuden näkymistä.

Vaikuttaisi siltä, että monen pk-sektorin yrityksen menestyminen onkin tällä hetkellä pitkälti kiinni kuluttajakysynnästä ja kuluttajien ostovoiman säilymisestä. Historian valossa kuluttajakysyntä on aina aiemmin vetänyt talouden takaisin nousuun muutaman kuukauden viiveellä. Toivoa on, että näin käy siis tälläkin kertaa.

Uusi tilannepäivitys taas lokakuun puolen välin jälkeen.

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina verrattuna edelliseen vuoteen

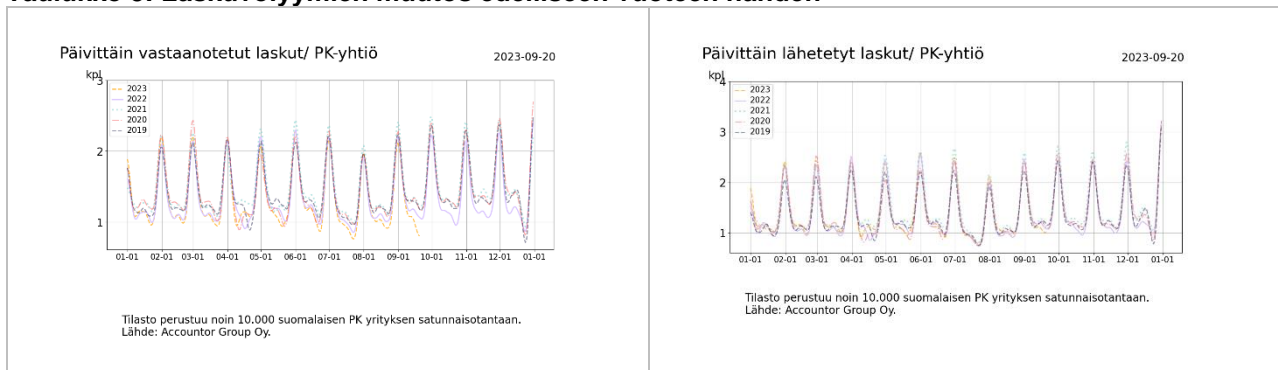
Keskimääräisen liikevaihdon muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina kaikille 1-10 hls työllistävälle yrityksille painotettuna tilastokeskuksen 2018 yritysäärillä	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	13 %	9 %	28 %	72 %	44 %	16 %	13 %	9 %	6 %	5 %	1 %	3 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	14 %	14 %	23 %	19 %	8 %	8 %	3 %	4 %	2 %	1 %	0 %	1 %
Taiteet, viihde ja virkistys	16 %	1 %	12 %	68 %	46 %	16 %	7 %	11 %	0 %	6 %	11 %	-13 %
Rakentaminen	9 %	10 %	10 %	2 %	-10 %	-15 %	-12 %	-9 %	-10 %	-11 %	-11 %	-14 %
Koulutus	0 %	30 %	22 %	38 %	17 %	25 %	22 %	21 %	9 %	28 %	21 %	13 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	-9 %	-8 %	1 %	4 %	1 %	11 %	10 %	0 %	9 %	-4 %	-3 %	4 %
Informaatio ja viestintä	17 %	9 %	21 %	-1 %	5 %	4 %	-1 %	3 %	0 %	4 %	3 %	0 %
Teollisuus	12 %	10 %	9 %	7 %	-4 %	-3 %	-10 %	-1 %	-8 %	-8 %	-10 %	-12 %
Muu palvelutoiminta	-1 %	0 %	1 %	9 %	5 %	4 %	0 %	6 %	3 %	12 %	-5 %	6 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 %	2 %	8 %	3 %	1 %	0 %	-2 %	-4 %	-2 %	-2 %	-3 %	-3 %
Kiinteistöalan toiminta	2 %	1 %	4 %	-2 %	-6 %	-7 %	-7 %	-5 %	-5 %	-9 %	-1 %	-8 %
Kuljetus ja varastointi	-1 %	0 %	8 %	4 %	0 %	-1 %	2 %	2 %	0 %	0 %	-1 %	-10 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	10 %	7 %	2 %	6 %	0 %	4 %	3 %	3 %	1 %	8 %	4 %	-1 %

Taulukko 2: Ostojen ja muiden kulujen muutos

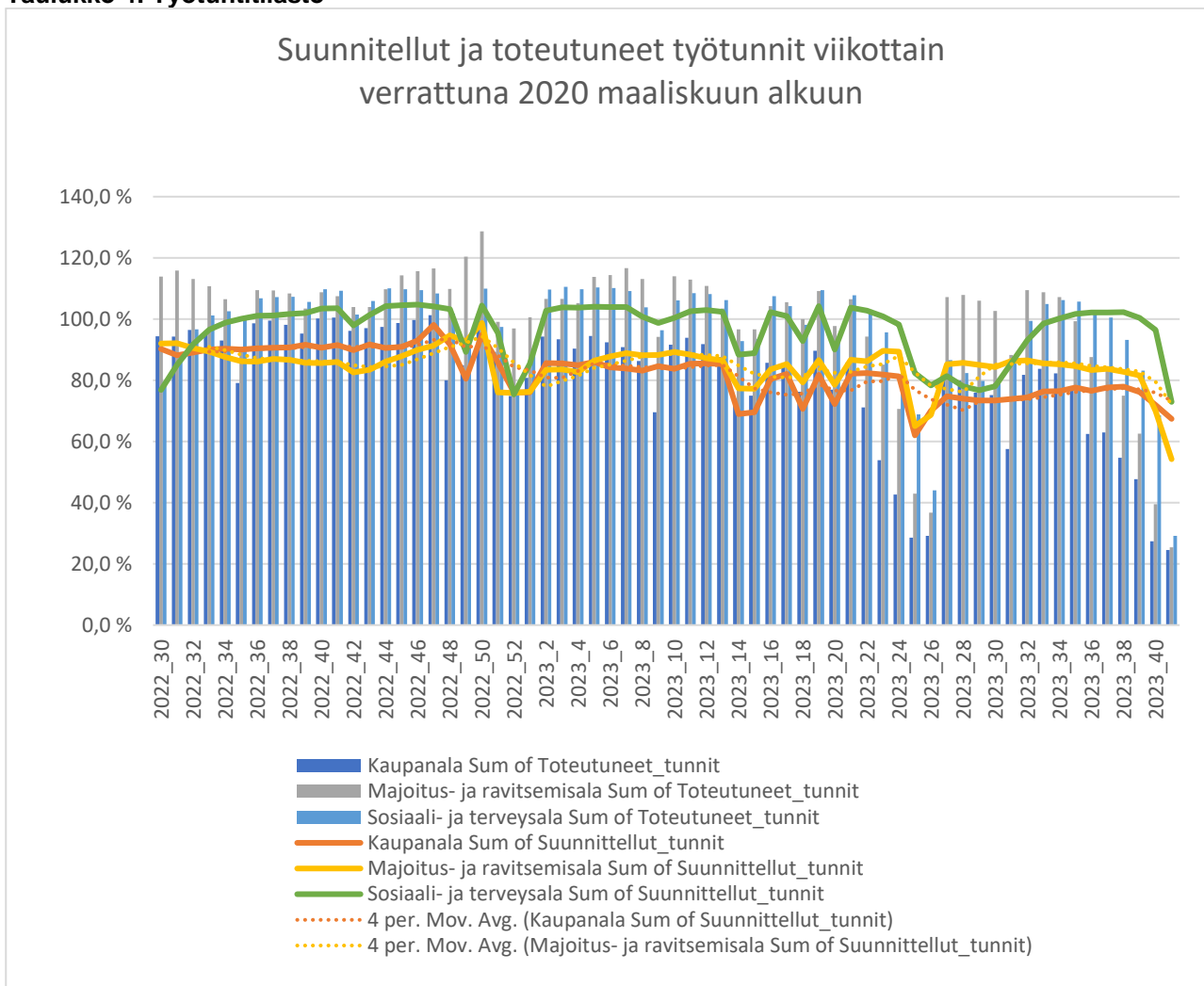
Keskimääräinen ostojen muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	15 %	15 %	25 %	45 %	29 %	11 %	4 %	3 %	-4 %	-2 %	-6 %	-8 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	24 %	28 %	28 %	19 %	15 %	10 %	10 %	6 %	3 %	-2 %	-2 %	-6 %
Taiteet, viihde ja virkistys	16 %	9 %	16 %	26 %	17 %	11 %	2 %	2 %	-3 %	-4 %	-7 %	-12 %
Rakentaminen	11 %	9 %	23 %	6 %	-4 %	-7 %	-8 %	-6 %	-10 %	-8 %	-9 %	-33 %
Koulutus	0 %	11 %	14 %	6 %	5 %	2 %	7 %	-6 %	-4 %	-5 %	1 %	-13 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	-3 %	-1 %	15 %	5 %	2 %	7 %	11 %	9 %	10 %	3 %	12 %	16 %
Informaatio ja viestintä	14 %	11 %	12 %	4 %	5 %	1 %	-2 %	-6 %	-7 %	-8 %	-7 %	-16 %
Teollisuus	7 %	9 %	13 %	4 %	-7 %	-6 %	-8 %	-6 %	-9 %	-6 %	-8 %	-17 %
Muu palvelutoiminta	8 %	12 %	12 %	19 %	9 %	7 %	2 %	-5 %	0 %	-4 %	6 %	-5 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 %	5 %	9 %	3 %	2 %	5 %	-2 %	-5 %	-6 %	1 %	-4 %	-7 %
Kiinteistöalan toiminta	7 %	3 %	16 %	12 %	1 %	10 %	4 %	1 %	0 %	6 %	3 %	5 %
Kuljetus ja varastointi	9 %	10 %	25 %	12 %	5 %	4 %	0 %	0 %	-4 %	-7 %	-9 %	-7 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	2 %	1 %	4 %	0 %	-3 %	-6 %	-8 %	-7 %	-5 %	-3 %	-2 %	-10 %

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

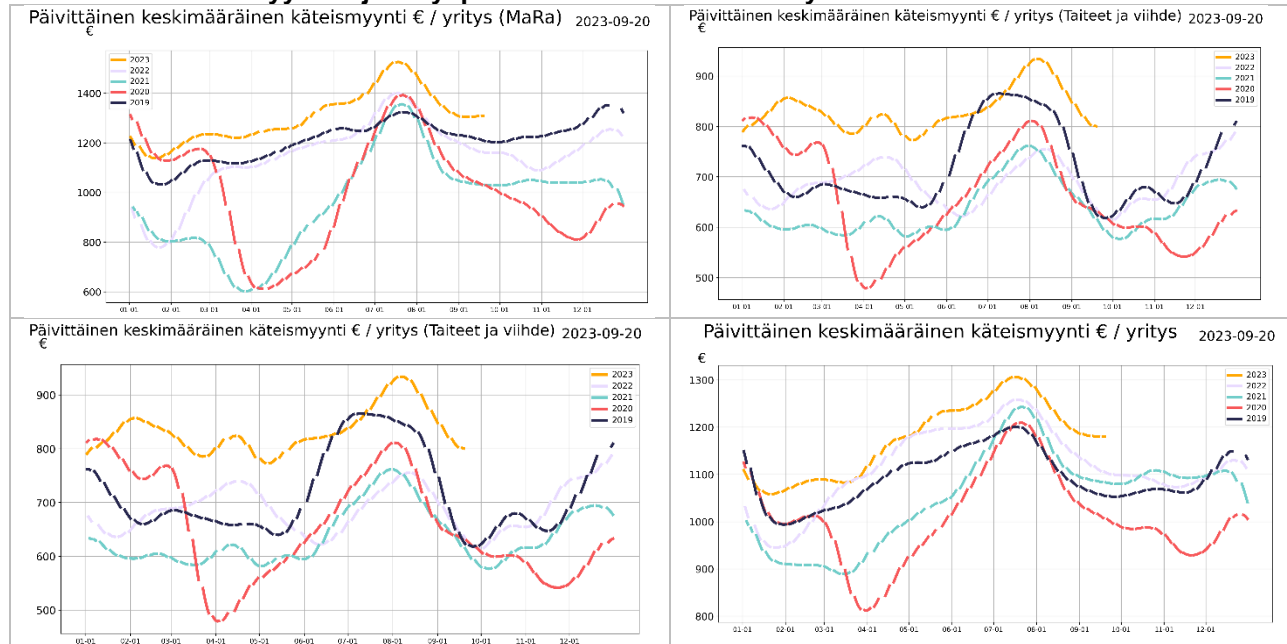

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Ostolaskujen kiertonopeus päivinä	2022-06	2022-07	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	33	30	32	31	32	31	32	35	37	37	36	40	44	45	45	49
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	19	14	19	16	20	17	16	19	19	21	19	24	27	26	25	24
Taiteet, viihde ja virkistys	23	20	19	22	21	21	22	24	24	25	25	29	30	31	34	33
Rakentaminen	17	17	16	18	18	18	19	19	21	21	20	23	23	24	23	24
Koulutus	11	14	12	14	12	13	14	14	14	12	13	13	16	17	18	18
Terveys- ja sosiaalipalvelut	27	29	34	33	33	33	31	31	32	29	28	34	32	33	37	36
Informaatio ja viestintä	21	22	22	23	23	27	24	25	27	26	28	28	31	31	33	33
Teollisuus	16	16	16	18	18	17	17	19	18	17	18	20	21	23	23	24
Muu palvelutoiminta	27	24	28	22	24	26	27	31	26	29	31	35	36	42	38	39
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	28	28	30	33	33	32	30	31	31	31	31	34	37	37	39	38
Kiinteistöalan toiminta	14	12	15	15	15	14	15	14	15	14	14	15	14	16	16	15
Kuljetus ja varastointi	22	21	22	22	24	21	19	19	19	20	20	21	21	22	23	25
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvot	13	18	19	20	20	19	18	16	18	21	17	25	19	19	17	16

Liite: Taulukoiden selitykset ja tilaston taustatiedot

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina

Taulukkoon on normalisoitu noin 10 000 yrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa viimevuoteen eri toimialoille. Otantaan valittavien yritysten määrä saattaa kuukausittain jossain määrin muuttua, jonka vuoksi luvuissa saattaa myös olla pieniä muutoksia aiemmin ilmoitettuihin lukuihin nähden. Yritysmäärän muutos johtuu siitä, että valitsemme mukaan vain yrityksiä, jotka ovat olleet mukana koko tarkastelujakson ja jakson pituuden kasvaessa osa yrityksistä saattaa pudota pois.

Taulukko 2: Ostojen suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuina

Ostojen muutos kuvaa ostovolyymiä suhteessa edelliseen vuoteen. Tilastossa on mukana myös eläkevakuutusmaksut, verot ja muut tapahtumat jotka yritykselle kirjataan ostolaskuina. Ostovolyymien muutos arvioidaan prosentteina edelliseen vuoteen sekä toimialojen euromääräisenä muutoksena verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

Päivittäin lähetetyt laskut indikoivat taloudellista aktiivisuutta sekä myynnin kehittymistä. Vastaavasti päivittäin vastaanotetut laskut indikoivat pk-sektorin kulujen kehittymistä. Kuluissa ovat mukana suurimpina yksittäisinä kuluerinä ovat mm. ennakkovero, TYEL, YEL, vakuutukset, vuokrat. Muita liiketoiminnan kuluja ovat tyypillisesti esimerkiksi tuotannolliset ostot sekä työssä käytetty leasing kalusto, rahoituskulut, polttoainekulut, sähkö, vesi, luottokorttiosotot, matkakulut jne.

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Tilastossa seurataan suunniteltuja ja toteutuneita työtunteja eri aloilla (Mara ja kaupan alat). Tilastossa vertailun indeksitaso 100 % on maaliskuu 2020 alkuviikot. Merkittävä osa tunneista kirjataan jälkikäteen, joten tilaston ajopäivän viikko ja suunniteltu tilaston ajopäivästä lasketut pari seuraavaa viikkoa vaikuttaisivat nykytilanteessa päivittyvän jälkikäteen ajopäivää korkeammalle tasolle. Tilaston ajopäivää uudempien viikkojen osalta on mieluummin seurattava muutosta edellisiin viikkoihin nähden koska se tulee jossain määrin ennustamaan tuntien lisäystä tai vähenemistä jatkoa ajatellen.

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Tilastossa seurataan käteismyynnin euromääräistä volyymiä sekä niiden yritysten joukkoa, jotka vastaanottavat käteismyynnitapahtumia. Käteismyynniksi lasketaan korttimyynti sekä käteistilitykset, kun ne suoritetaan yrityksen pankkitilille rahahuoltoyrityksen toimesta. Käteismyynnin arvo sisältää mahdollisen arvonlisäveron. Käteismyynnitapahtumien kehitystä seurataan toimialoittain. Tilaston avulla voidaan arvioida, kuinka suuri osa yrityksistä on avoinna ja vastaanottaa käteistapahtumia verrattuna edellisiin vuosiin. Valitut ovat samoja yrityksiä. Molemissa tapahtumissa on muutaman päivän viive alkuperäiseen myynnitapahtumaan.

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuutena keskimääräisestä kuukausittaisesta liikevaihdosta lasketaan kaavalla erääntyneet ostolaskut / kolmen edellisen kuuden kuukauden myynti. Ostovelkojen kiertonopeus lasketaan vastaavasti kaavalla 365*ostovelat/keskimääräiset edellisen kuuden kuukauden ostot.

Tilaston tausta

Accountor toimittaa tilannepäivityksen kerran kuukaudessa keskittyen kussakin päivityksessä tilastoista esille nouseviin erityispiirteisiin. Accountor konsernin kirjanpito-ohjelmilla hoidetaan yli 100 000 suomalaisen pk-yrityksen kirjanpito. Näistä asiakkaista osa on valinnut reaaliaikaisen täysin sähköisen taloushallinnon, jolloin ostolaskut, myyntilaskut sekä pankkitilitapahtumat näkyvät kirjanpidossa lähes reaaliaikaisesti saman työpäivän aikana. Tilastot antavat päiväkohtaisen tilannekuvan sellaisena kuin se on kirjanpitoaineistossa. Tilastoissa ei ole huomioitu esimerkiksi tulevaa laskutusta, jotka päivätään aiemmalle päivämäärälle, esim. edelliselle kuulle. Tällä on merkitystä varsinkin kuun vaihteen aikoihin ennen kuin kuun vaihteesta on kulunut keskimäärin vähintään 5 päivää.

Tuntikirjauksia tekee noin 80 000 työntekijää SoTe, MaRa ja Kaupan aloilla. Riippuen työehtosopimuksesta tunnit pitää suunnitella jo viikkoa tai kahta viikkoa ennen työn aloitusta. Käytännössä tuntien osalta toteutuneet tunnit kirjautuvat jälkikäteen viimeistään palkanmaksuajankohtaan mennessä. Tämän takia tunteja kirjataan jälkikäteen toteutuneiksi vielä muutama viikko takautuvasti.

Tilaston lähdeaineiston demografia

Accountorin sähköisen taloushallinnon lähes reaaliaikaisista asiakkaista olemme satunnaisotannalla valinneet lähes 10 000 asiakasta, joiden kirjanpito tiedot löytyvät vuosittain, tehden vuosivertailun mahdollisimman luotettavaksi. Aineiston muuttamiseksi paremmin keskimääräistä yritystä kuvaavaksi olemme poistaneet keskimääräistä merkittävästi suuremmat yksittäiset tapahtumat, kuten yksittäiset suurimmat laskut (outliers) joita syntyy esim. koko varaston myynnin tai muun vastaavan liiketapahtuman yhteydessä. Lisäksi emme raportoi lukuja, joissa on vähemmän kuin 10 yrityksen tietoja.

Sähköisen taloushallinnon asiakkaat ovat tyypillisesti modernimpia yrityksiä, joissa yrittäjä haluaa olla paremmin selvillä yhtiönsä taloudellisesta tilanteesta ja siten myös todennäköisesti valmiimpia kohtaamaan taloustilanteen vaikutukset kuin perinteinen yrittäjä.

Tilastoissa ei tietosuojaan vuoksi huomioida toimimisiä tai esimerkiksi käteiskauppaa tekevää kuluttajille myyviä yrityksiä. Vastaavasti työvuorosuunnittelua ja tuntikirjauksia tekevät tyypillisesti vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, joten tilastossa ei ole mukana kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Tietosuoja

Accountor käsittelee tietoja ja tuottaa tilastoja tietosuojalainsäädännön ja sopimusehtojen rajoissa. Tiedot perustuvat taloushallintopalveluiden tarjoamisen/tuottamisen yhteydessä syntyneisiin tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Petri Karjalainen

+358 40 741 6041

petri.karjalainen@finago.com

www.accountor.com